VENDIM
Nr. 760, datë 16.9.2015

PËR KËRKESAT PËR GJURMIMIN E USHQIMIT DHE USHQIMIT PËR KAFSHË PËRGJATË ZINXHIRIT USHQIMOR

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 4, të nenit 25, të ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008, "Për ushqimin", të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim ka për qëllim të përcaktojë bazën për një sistem efikas të gjurmimit të ushqimit dhe ushqimit për kafshë përgjatë të gjithë zinxhirit ushqimor, duke vendosur kushtet minimale të detyrueshme për gjurmueshmërinë e ushqimit dhe ushqimit për kafshë nën kontrollin e operatorëve të biznesit ushqimor, në mënyrë që të reduktojë ose të eliminojë çdo rrezik të shkaktuar nga vendosja në treg e ushqimit dhe ushqimit për kafshë të pasigurt.

2. Kërkesat specifike për shtrirjen e gjurmueshmërisë varen nga natyra e produktit, praktikat e fermave apo veprimet e tjera përgjatë zinxhirit agroushqimor, nga specifikimet e klientit dhe nga kërkesat e praktikave më të mira.

3. Ky vendim zbatohet për çdo person fizik ose juridik, të regjistruar dhe tëlicencuar sipas legjislacionit shqiptar në fuqi, që ushtron aktivitet publik apo privat me qëllim fitimi ose jo, në fushën e prodhimit (përfshirë prodhimin primar), përpunimit, shpërndarjes dhe furnizimit të ushqimit e tëushqimit për kafshë, përfshirë këtu importuesit dhe çdo ndërmjetës tregtar, pa marrë parasysh nëse ata marrin zotërimin fizik të ushqimit dhe ushqimit për kafshë në fjalë. Ky vendim zbatohet edhe për aktivitete bamirësie në varësi të organizimit dhe vazhdimësisë së aktivitetit të tyre.

II. PËRKUFIZIME

1. Për qëllime të këtij vendimi, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

a) "Autoritetet kompetente", ministria përgjegjëse për fushën e ushqimit dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit.

b) "Furnizim", transferimi i pronësisë mbi produktet ushqimore ose ushqimin për kafshë ose të kafshëve që prodhojnë ushqim. Në çdo rast, për qëllim të këtij vendimi, ndërmjetësit ose agjentët do të konsiderohen si furnizues, pavarësisht nëse marrin zotërimin fizik të produktit apo jo.

c) "Sistemi" dhe "procedura", një mekanizëm i strukturuar, i aftë për të shpërndarë informacionin e kërkuar sa herë që kërkohet nga autoritetet kompetente.

ç) "Përgjegjshmëria e duhur", ndërmarrja në rrethana të caktuara nga operatori i biznesit ushqimor, me të gjithë përgjegjësinë e kërkuar, të plotësimit të kërkesave të gjurmueshmërisë, dhe dhënia në vijim e informacionit për autoritetet.

d) "Dërgim", veprimi i dërgimit të produktit ushqimor ose ushqimit për kafshë në një destinacion specifik.

dh) "Dërgesa e ngarkesave", dorëzimi i produkteve ushqimore ose ushqimit për kafshë te një transportues, i cili e transporton atë te një subjekt i caktuar me qëllim shitjeje.

e) "Dërguesi" ose "dorëzuesi", një person fizik ose juridik apo një person i autorizuar i tij, i cili dërgon ose dorëzon ushqimin apo ushqimin për kafshë te një person fizik ose juridik tjetër, me qëllim shitjen e tij. Emri i personit ose kompanisë (zakonisht shitësi), i cili dorëzon një ngarkesë te një transportues për t'u transportuar te marrësi i ngarkesës (zakonisht blerësi), shënohet në dokumentet e transportit. Pronësia (titulli) e ngarkesave mbetet me dërguesin e ngarkesës derisa marrësi i ngarkesës paguan për to në mënyrë të plotë.

ë) "Marrësi i produktit", një person fizik apo juridik që vepron si një agjent në emër të dërguesit, në shitjen e ngarkesës i cili kujdeset në mënyrë të arsyeshme për produktin për sa kohë ngarkesa

është në zotërimin e tij. Një përfaqësues (zakonisht një blerës) përcaktohet nga dërguesi i ngarkesës (zakonisht një shitës) në dokumentet e transportit si një përfaqësues, i cili do të dorëzojë ngarkesën në portin e destinacionit. Marrësi i ngarkesës do të konsiderohet si pronari i dërgesës për qëllim të plotësimit të deklaratës doganore dhe për të paguar detyrimet e taksat. Në çdo rast, pronësia formale mbi ngarkesën do të transferohet te marrësi i ngarkesës vetëm pas pagesës së plotë për to.

f) "Parti malli", sasia apo ngarkesa e ushqimeve dhe ushqimeve për kafshë të prodhuara dhe/ose të shpërndara në një kohë.

g) "Tërheqje nga tregu", çdo masë që synon ndalimin e shpërndarjes, të paraqitjes dhe të ofrimit të një produkti të rrezikshëm për konsumatorët ose çdo masë që synon parandalimin e një ushqimi ose ushqimi për kafshë në zinxhirin e furnizimit nga bëhet i disponueshëm për treg.

gj) "Kthim", çdo masë që synon kthimin e një produkti të rrezikshëm me të cilin është furnizuar apo i është vënë në dispozicion konsumatorit nga prodhuesi apo shpërndarësi.

2. Të gjithë termat e tjerë të përdorur në këtë vendim kanë të njëjtin kuptim siç përcaktohet në nenin 3, të ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008,"Për ushqimin", të ndryshuar.

III. KËRKESAT E PËRGJITHSHME PËR GJURMUESHMËRINË E USHQIMIT DHE USHQIMIT PËR KAFSHË

1. Operatori i biznesit ushqimor dhe ushqimit për kafshë duhet të krijojë një sistem të efektshëm të gjurmueshmërisë, në mënyrë të tillë që çdo tërheqje e nevojshme e produktit të kryhet saktësisht dhe specifikisht, si dhe të jepen informacionet e nevojshme për konsumatorët dhe autoritetet kompetente.

2. Gjatë krijimit të sistemit të gjurmueshmërisë, në përputhje me pikën 1, të këtij kreu, operatori i biznesit ushqimor ose ushqimit për kafshë duhet të jetë në gjendje të identifikojë çdo person juridik apo fizik, nga i cili furnizohet me ushqime dhe/ose ushqim për kafshë dhe/ose lëndë të parë dhe ataqë ai ka furnizuar me ushqime dhe/ose ushqim për kafshë dhe/ose lëndë të parë ("një hap mbrapa–një hap përpara").

3. Sistemi i gjurmueshmërisë për çdo operator të biznesit ushqimor apo ushqimit për kafshë duhet të ngrihet dhe të projektohet në mënyrë të tillë që të ndjekë lëvizjen fizike të produktit dhe të organizohet në një mënyrë të tillë që të mundësojë shpërndarjen e saktë të informacionit të shpejtë me anë të mbajtjes së faturave të transaksioneve përkatëse, si dhe të dokumenteve të tjera të nevojshme, siç përcaktohen në këtë vendim.

4. Identifikimi vetëm i emrit të personit fizik ose juridik që shpërndan fizikisht ushqimin dhe/ose ushqimin për kafshë dhe/ose lëndët e para nuk konsiderohet i mjaftueshëm për zbatimin e dispozitave të këtij vendimi.

5. Pikat e shitjes me pakicë nuk kanë detyrimin për të dokumentuar apo regjistruar shitjen e ushqimit ose ushqimit për kafshë te konsumatori i fundit.

6. Në rastin e tregtisë me pakicë, midis operatorëve të biznesit ushqimor, të tillë si një supermarket dhe një restorant, zbatohen kërkesat e gjurmueshmërisë të parashikuara në dispozitat e këtij vendimi.

7. Sistemi i gjurmueshmërisë brenda një operatori të biznesit ushqimor duhet të lejojë që informacioni i mësipërm të jetë i vlefshëm për ministrinë dhe/ose AKU-në me kërkesë të tyre.

8. Çdo operator i biznesit ushqimor ose ushqimit për kafshë duhet të krijojë një sistem të brendshëm të gjurmueshmërisë. Sistemi i brendshëm i gjurmueshmërisë dhe lloji i të dhënave e niveli i detajimit të tyre përcaktohen nga operatori i biznesit ushqimor ose ushqimit për kafshë në përpjesëtim me natyrën dhe madhësinë e biznesit ushqimor ose ushqimit për kafshë.

9. Në rastet kur transporti dhe magazinimi janë veprimtari të integruara brenda të njëjtit operator të biznesit ushqimor ose ushqimit për kafshë, biznesi si një i tërë duhet të jetë në përputhje me dispozitat e pikës 2, të këtij kreu. Për njësinë e transportit, ruajtja për produktet e furnizuara te konsumatorët mund të konsiderohet si e mjaftueshme për aq kohë sa njësitë e tjera të këtij biznesi ruajnë të dhënat mbi produktet e marra nga furnizuesit.

10. Operatori i biznesit duhet të krijojë një sistem gjurmueshmërie, i cili të mundësojë, në çdo kohë, gjetjen e vendndodhjes së ushqimit/ushqimit për kafshë/lëndëve të para që ai mban në

magazinat e tij dhe kontrollon përdorimin e këtyre produkteve në produktet përfundimtare. Gjatë zbatimit të kësaj dispozite, operatori i biznesit ushqimor duhet të tregojë kujdesin dhe përgjegjshmërinë e duhur.

11. Në rastet e proceseve komplekse të prodhimit dhe / ose përpunimit, produktit përfundimtar i jepet një kod gjurmueshmërie /lot-i, i cili përmban datën e kodit, kohën e prodhimit/përpunimit, numrin e lot-it, duke lejuar prodhimin të jetë i grupuar dhe të japë një lidhje mbrapa me lëndët e para të përdorura, kohën e prodhimit etj.

12. Në rastet e dërgesave, produktet mund të grupohen në paleta ose në kuti, të cilave mund t'u jepen kode të veçanta identifikimi për përdorim në dërgesat dhe furnizimet vijuese përgjatë gjithë zinxhirit shpërndarës.

13. Operatori i biznesit ushqimor dhe/ose ushqimit për kafshë duhet të mbajë të paktën informacionin e mëposhtëm:

a) Emrin, adresën e furnizuesit, si dhe identifikimin e produkteve të furnizuara;

b) Emrin, adresën e klientit, si dhe identifikimin e produkteve të dorëzuara;

c) Datën dhe, nëse është e nevojshme, kohën e transaksionit/dorëzimit;

ç) Volumin kur është e nevojshme ose sasinë;

d) Identifikimin e njësive/pakove (grupeve) të të gjithë përbërësve dhe produkteve;

dh) Numrin e regjistrimit të operatorëve të biznesit ushqimor dhe/ose ushqimit për kafshë dhe/ose numrin e licencës.

14. Çdo sistem tjetër ekzistues për identifikimin e produkteve, i krijuar në përputhje me dispozita të veçanta të përcaktuara nga legjislacioni në fuqi, mund të përdoret për të plotësuar kërkesat e krijuara nga ky vendim, për sa kohë lejon identifikimin e furnizuesit dhe të marrësit të produktit gjatë të gjitha fazave të prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes.

15. Dokumentacioni dhe të dhënat e parashikuara për regjistrim nga ky vendim mbahen nga operatori i biznesit ushqimor në formë shkresore ose në formë elektronike.

16. Në rast se të dhënat e gjurmimit të ruajtura në formë të printuar nuk përmbajnë detaje mbi kohën dhe datat e dërgesave, këto detaje duhet të regjistrohen në mënyrë specifike. Kur brenda të njëjtës ditë ka pasur më shumë se një dërgesë, atëherë duhet të regjistrohet koha për secilën dërgesë të asaj dite.

17. Të dhënat e sistemit të gjurmueshmërisë duhet të jenë të organizuara në mënyrë të tillë që të bëhet i mundur konsultimi i tyre menjëherë pas kërkesës së bërë, duke mënjanuar çdo vonesë pa shkak, sidomos rastet e kthimit të produkteve ushqimore dhe/ose ushqimit për kafshë e të tërheqjes së tyre nga tregu.

18. Të dhënat e sistemit të gjurmueshmërisë ruhen për tre vjet nga data e regjistrimit të tyre. Operatori i biznesit mund të vendosë ta zgjatë këtë periudhë.

IV. KËRKESAT E VEÇANTA TË GJURMUESHMËRISË PËR AKTIVITETET NË NIVEL FERME

1. Çdo individ apo subjekt, i cili ushtron aktivitet në nivel ferme, duhet të mbajë të regjistruara të dhënat e mëposhtme, për aq kohë sa këto të dhëna mund të ofrojnë informacionin e duhur në kuadër të sistemit të gjurmueshmërisë së ushqimit dhe ushqimit për kafshë:

a) Sasinë e farave e fidanëve të blerë dhe origjinën e tyre;

b) Çdo blerje për plehrat ose plehrat organike;

c) Menaxhimin e inputeve në bazë të prodhimit;

ç) Çdo rast të përdorimit të pesticideve;

d) Çdo rast të shkëmbimit të plehut organik me ferma të tjera;

dh) Blerjet dhe shitjet e kafshëve;

e) Shitjet e të korrave me sasinë dhe destinacionin përkatës;

ë) Blerjet e produkteve veterinare dhe përdorimin e tyre sipas kafshëve;

f) Ushqimin e blegtorisë dhe regjimin e të ushqyerit për çdo kafshë.

2. Informacioni i kërkuar sipas pikës 1 përditësohet çdo ditë.

V. KËRKESAT SPECIFIKE TË GJURMUESHMËRISË PËR USHQIMET E PAPËRPUNUARA DHE TË PËRPUNUARA ME ORIGJINË SHTAZORE

1. Dispozitat e këtij kreu nuk zbatohen për ushqimet që përmbajnë njëkohësisht produkte me origjinë bimore dhe produkte të përpunuara me origjinë shtazore. Për këtë kategori produktesh aplikohen rregullat e përgjithshme sipas dispozitave të parashikuara në këtë vendim.

2. Operatori i biznesit ushqimor, si subjekti dërgues i ushqimeve me origjinë shtazore, i jep operatorit të biznesit ushqimor (i cili është marrës i këtij produkti), si dhe sa herë që kërkohet autoriteteve kompetente informacionin e mëposhtëm:

a) Një përshkrim të qartë të produktit;

b) Të dhëna për volumin apo sasinë e produktit;

c) Emrin dhe adresën e operatorit të biznesit ushqimor, i cili ka shpërndarë (dërguar) produktin;

ç) Emrin dhe adresën e dërguesit nëse është i ndryshëm nga operatori i biznesit ushqimor, i cili ka shpërndarë (dërguar) produktin;

d) Emrin dhe adresën e operatorit ushqimor, tek i cili është shpërndarë (dërguar) produkti;

dh) Emrin dhe adresën e marrësit të produktit, në rast se ky është i ndryshëm nga operatori i biznesit, të cilit i është shpërndarë (dërguar) produkti;

e) Një referencë që identifikon në mënyrë të përshtatshme njësinë, partinë e mallit apo dërgesën;

ë) Datën e dërgimit.

3. Në dokumentin, që përmban përshkrimin e produktit, të qëllimit dhe të sasisë së tij, deklarohen në çdo rast të paktën kushtet e ruajtjes e të magazinimit, lloji i materialit të ambalazhimit, madhësia e ambalazhimeve individuale, numri i produkteve të ambalazhuara. Në rastin e ambalazhimeve të mëdha, sasia e produkteve të ambalazhuara e shprehur në numrin e njësive dhe peshën.

4. Në rastin kur operatori i biznesit ushqimor është njëkohësisht edhe pronari edhe subjekti nga ku është dërguar produkti, është i mjaftueshëm përcaktimi i emrit dhe i adresës së tij.

5. Në rastin kur operatori i biznesit ushqimor është vetëm pronar i produktit, por produkti është prodhuar ose furnizuar nga një operator tjetër i biznesit ushqimor, në dokumentacion duhet të jepet informacioni përkatës për të dy operatorët e biznesit ushqimor.

6. Informacioni i kërkuar sipas pikës 1, të kreut IV, të këtij vendimi, jepet në çdo rast si informacion shtesë së bashku me çdo informacion tjetër të kërkuar sipas dispozitave përkatëse të legjislacionit në fuqi në lidhje me gjurmueshmërinë e ushqimit me origjinë shtazore.

7. Operatori i biznesit ushqimor duhet t'i sigurojë të dhënat pa vonesë, sa herë që kjo i kërkohet nga autoritetet kompetente, si dhe në kuadër të hetimit epidemiologjik. Furnizuesi i produktit e vë në dispozicion informacionin e kërkuar në formën më të përshtatshme, duke pasur parasysh që të dhënat e kërkuara në pikën 2, të këtij kreu, të jenë lehtësisht dhe qartësisht në dispozicion të operatorit të biznesit, i cili është furnizuar me këtë produkt.

VI. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

1. Shkeljet e dispozitave të këtij vendimi trajtohen sipas përcaktimeve të shkronjës "m", të nenit 68, të ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008, "Për ushqimin", të ndryshuar.

2. Ngarkohen Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare dhe hyn në fuqi më 1 mars 2016.

KRYEMINISTRI
Edi Rama